

B9-0090/2024

29.1.2024

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

monenvälisistä neuvotteluista ennen Abu Dhabissa 26.–29. helmikuuta 2024 pidettävää WTO:n 13. ministerikokousta (2023/2868(RSP))

Bernd Lange, Jörgen Warborn
kansainvälisen kaupan valiokunnan puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma monenvälisistä neuvotteluista ennen Abu Dhabissa 26.–29. helmikuuta 2024 pidettävää WTO:n 13. ministerikokousta (2023/2868(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamisesta 15. huhtikuuta 1994 tehdyn Marrakeshin sopimuksen,
- ottaa huomioon WTO:n Dohan ministerikokouksen 14. marraskuuta 2001 antaman julkilausuman¹,
- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa WTO:sta, erityisesti 25. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman monenvälisistä neuvotteluista WTO:n 12. ministerikokouksen alla², 29. marraskuuta 2018 antamansa päätöslauselman ”WTO: tie eteenpäin”³ ja 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman WTO:n valituselimen kriisistä⁴,
- ottaa huomioon WTO:ta käsitelleen parlamentaarisen konferenssin vuosikokouksissa Genevessä 7. joulukuuta 2018⁵ ja Buenos Airesissa 10. joulukuuta 2017⁶ yksimielisesti hyväksytyt päätösasiakirjat,
- ottaa huomioon Genevessä kesäkuussa 2022 pidetyn WTO:n 12. ministerikokouksen tulokset, joihin sisältyy päätösasiakirja, joukko ministeritason päätöksiä ja julkilausumia sekä kalastustukisopimus,
- ottaa huomioon Buenos Airesissa joulukuussa 2017 pidetyn WTO:n 11. ministerikokouksen tulokset, joihin sisältyy useita ministeritason päätöksiä ja yhteisiä julkilausumia sähköisestä kaupankäynnistä, investointien helpottamisesta, kotimaan palvelujen sääntelystä sekä mikroyrityksistä ja pienistä ja keskisuurista yrityksistä (mikro- ja pk-yritykset),
- ottaa huomioon kaupasta ja naisten taloudellisesta voimaannuttamisesta annetun Buenos Airesin julistuksen, joka hyväksyttiin 12. joulukuuta 2017, ja epävirallisen kauppaa ja sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän työryhmän, joka perustettiin 23. syyskuuta 2020,
- ottaa huomioon WTO:n jäseniä edustavien ministerien antamat ministeritason julkilausumat 10. joulukuuta 2021 muovin aiheuttamasta saastumisesta ja ympäristön kannalta kestävästä muovikaupasta, 14. joulukuuta 2021 kaupasta ja ympäristön kestävyydestä ja 14. joulukuuta 2021 fossiilisten polttoaineiden tuista,

¹ Dohan ministerikokouksen 14. marraskuuta 2001 annettu julkilausuma (WT/MIN(01)/DEC/1).

² EUVL C 224, 8.6.2022, s. 89.

³ EUVL C 363, 28.10.2020, s. 113.

⁴ EUVL C 232, 16.6.2021, s. 62.

⁵ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/158345/outcome_document-final-e.pdf.

⁶ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/231517/2017_PCWTO_outcome_EN.pdf.

- ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet,
 - ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyin Pariisin sopimuksen, joka on ollut voimassa marraskuusta 2016 alkaen,
 - ottaa huomioon 18. helmikuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Kauppapolitiikan uudelleentarkastelu – Avoin, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka” ja sen liitteen ”WTO:n uudistaminen: kohti kestävää ja tehokasta monenvälistä kauppajärjestelmää” (COM(2021)0066),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
 - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
- A. ottaa huomioon, että WTO perustettiin edistämään tavaroiden ja palvelujen kaupan vapauttamista, vahvistamaan monenvälisyyttä ja edistämään oikeudenmukaista, avointa, osallistavaa, sääntöihin perustuvaa ja syrjimätöntä monenvälistä kauppajärjestelmää ihmisten hyvinvoinnin parantamiseksi kaikkialla maailmassa; ottaa huomioon, että EU:n kauppapolitiikan kokonaistavoitteena on osaltaan edistää maailmankaupan tasapainoista kehitystä, ulkomaankauppaa ja suoria ulkomaisia investointeja koskevien rajoitusten asteittaista poistamista sekä tulli- ja muiden esteiden vähentämistä sekä varmistaa ihmisten hyvinvointi; katsoo, että kauppa on elintärkeä ja keskeinen väline, jolla tuetaan ja täydennetään toimia kestävän kasvun edistämiseksi ja elintason parantamiseksi sekä täystyöllisyyden ja laadukkaampien työpaikkojen sekä suuren ja tasaisesti kasvavan reaalityulojen määrän varmistamiseksi kestävän kehityksen tavoitteen mukaisesti pyrittäessä sekä suojelemaan ja säilyttämään ympäristöä että parantamaan siihen tarvittavia keinoja tavalla, joka vastaa eri maiden tarpeita ja huolenaiheita niiden kulloinkin erilaisella taloudellisen kehityksen tasolla;
- B. katsoo, että vahvalla, avoimella ja osallistavalla monenvälisellä kauppajärjestelmällä olisi oltava vieläkin suurempi rooli pyrittäessä ilmastonmuutosta koskevien maailmanlaajuisien tavoitteiden ja nollanettopäästöjen saavuttamiseen esimerkiksi vaihtamalla puhtaan energian teknologioiden ja kiertotalouden kannalta olennaisia tavaroita, palveluja ja käytäntöjä;
- C. ottaa huomioon, että sääntöihin perustuvaan monenväliseen kauppajärjestelmään kohdistuu tällä hetkellä paljon paineita ja siihen liittyy geopolittisiä jännitteitä, joiden taustalla ovat joidenkin WTO:n jäsenten päätökset ja yksipuolisesti toteuttamat toimenpiteet, ja että jotkut sen jäsenet turvautuvat perusteettomasti tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) turvallisuuteen liittyvään poikkeukseen, mikä johtaa jo nyt hajanaisempiin ja vähemmän ennustettaviin kauppapoliittisiin olosuhteisiin; ottaa huomioon, että 75 prosenttia kaupasta käydään edelleen suosituimmuustullien perusteella, mikä osoittaa WTO:n olevan maailmantalouden selkäranka; ottaa huomioon, että 12. ministerikokouksen tulokset osoittivat, että WTO kykenee edelleen tekemään monenvälisiä sopimuksia ja reagoimaan hätätilanteisiin;
- D. ottaa huomioon, että 12. ministerikokouksessa hyväksytty WTO:n kalastustukisopimus on ensimmäinen monenvälinen kauppasopimus, jonka ytimessä on ympäristökestävyys ja jossa vahvistetaan sitovat maailmanlaajuiset säännöt, jotka auttavat kestävän

kehityksen tavoitteen 14.6 mukaisesti hillitsemään hallitusten kalastusalalle vuosittain noin 22 miljardin Yhdysvaltain dollarin edestä myöntämiä haitallisia tukia; ottaa huomioon, että sopimukseen ei vielä sisälly sääntöjä, jotka koskevat liikakapasiteettia ja liikakalastusta edistäviä kalastustukia, jotka muodostavat yli puolet kaikista kalastustuista, ja että tähän liittyviä neuvotteluja käydään edelleen;

- E. ottaa huomioon, että WTO:n 12. ministerikokouksessa tehtiin 17. kesäkuuta 2022 päätös, joka tarjoaa joustomahdollisuuksia teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyviä näkökohtia koskevan sopimuksen (TRIPS-sopimus) puitteissa covid-19-rokotteiden tuotannon ja toimitusten mahdollistamista varten, ja lykättiin päätöksen tekemistä näiden joustomahdollisuuksien soveltamisalan laajentamisesta covid-19:n hoitokeinoihin ja diagnostiikkaan; ottaa huomioon, että WTO:n TRIPS-neuvosto käy parhaillaan neuvotteluja TRIPS-poikkeuksen jatkamisesta;
- F. ottaa huomioon, että elintarviketurva aiheuttaa edelleen haasteita, sillä vuonna 2022 äkillinen elintarvikepula, joka oli mittasuhteiltaan vähintäänkin kriittinen, koetteli 258 miljoonaa ihmistä, kun vuonna 2021 vastaava luku oli 193 miljoonaa; ottaa huomioon, että Uruguay'n kierroksella tehdyssä WTO:n maataloussopimuksessa nimenomaisesti vahvistetaan, että elintarviketurva on tärkeää huomioida käynnissä olevissa neuvotteluissa; ottaa huomioon, että kaupankäynnin avulla voidaan parantaa elintarvikkeiden saatavuutta alueilla, joilla niiden saatavuus on rajallista, ja että kaupankäynti voi myös parantaa taloudellisia mahdollisuuksia saada elintarvikkeita luomalla työllistymismahdollisuuksia ja lisäämällä tuloja;
- G. ottaa huomioon, että WTO:n jäsenet ovat osoittaneet sitoutuneensa etsimään ratkaisuja elintarvikepulaan ja varmistamaan kaikkein heikoimmassa asemassa oleville annettavan elintarvikehäätävun niin 12. ministerikokouksen julkilausumassa puutteelliseen elintarviketurvaan liittyvistä hätätoimenpiteistä kuin päätöksessä, joka koskee Maailman ruokaohjelman (WFP) humanitaarisiin tarkoituksiin ostamien elintarvikkeiden vapauttamista vientikielloista tai -rajoituksista;
- H. ottaa huomioon, että kestävän kaupan avulla voidaan osaltaan hillitä ilmastonmuutosta ja torjua sitä;
- I. ottaa huomioon, että WTO:n valituselimen toiminta lakkasi 11. joulukuuta 2019, minkä seurauksena toimiva, riippumaton ja puolueeton muutoksenhakuvaihe poistui käytöstä; ottaa huomioon, että 12. ministerikokouksessa WTO:n jäsenet sitoutuivat käymään keskusteluja siitä, että luotaisiin kaikilta osin ja asianmukaisesti toimiva riitojenratkaisujärjestelmä kaikkien WTO:n jäsenten käyttöön vuoteen 2024 mennessä;
- J. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentilla on yhdessä Parlamenttienvälisen liiton kanssa ollut yli 20 vuoden ajan ratkaiseva rooli WTO:n parlamentaarisen ulottuvuuden luomisessa WTO:ta käsittelevän parlamentaarisen konferenssin välityksellä;
- K. ottaa huomioon, että WTO:n 13. ministerikokous pidetään Abu Dhabissa Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa 26.–29. helmikuuta 2024;
- 1. toteaa jälleen olevansa täysin sitoutunut monenvälisyyden kestävään arvoon ja painottaa, että nykyaikaistettu monenvälinen kauppaa ohjaava järjestelmä on välttämätön; kehottaa laatimaan kauppapoliittisen ohjelman, jonka perustana on kaikkia

hyödyttävä oikeudenmukainen ja sääntöpohjainen kauppa ja jonka avulla voidaan edistää kestävästä taloudellista kehitystä laajemmin kuin turvauduttaessa ainoastaan BKT:n kasvuun ja vaurauteen perustuvaan määritelmään, ja toteaa, että tällä tavalla vahvistetaan rauhaa ja turvallisuutta; korostaa, että WTO:n olisi edistettävä kestävästä kehityksen tavoitteiden toteutumista ja terveyttä sekä sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja ihmisoikeuksia varmistamalla, että kaikki soveltavat monenvälisesti sovittuja ja yhdenmukaistettuja sääntöjä;

2. kehottaa kaikkia WTO:n jäseniä sitoutumaan 13. ministerikokouksen onnistuneeseen lopputulokseen; katsoo, että 13. ministerikokouksen olisi oltava lähtölaukaus WTO:n kehittämiselle ja nykyaikaistamiselle siten, että voidaan varmistaa sen valmius vastata osaltaan 2000-luvun haasteisiin, mukaan lukien kysymykset, jotka koskevat esimerkiksi ilmastomuutosta, elintarviketurvaa, luontokatoa, lääkkeiden saatavuutta, kestävyyttä ja köyhyyden vähentämistä; kehottaa kaikkia WTO:n jäseniä tehostamaan pyrkimyksiään keskittyä konkreettisiin tuloksiin, jotka osoittavat, että WTO pystyy vastaamaan nykyisiin haasteisiin; suhtautuu myönteisesti johtavien virkamiesten kokouksessa 22. ja 23. lokakuuta 2023 annettuihin ohjeisiin; pyytää erityisesti, että WTO:n jäsenet saattaisivat päätökseen monenvälisen kalastustukisopimuksen toisen vaiheen ja löytäisivät ratkaisun jäljellä oleviin esteisiin, jotta WTO voi viimein hyväksyä institutionaalisia uudistuksia koskevan kattavan paketin sekä päätöksen, joka johtaisi kaikilta osin toimivaan riitojenratkaisujärjestelmään; toistaa, että WTO:n sihteeristön roolia on edelleen vahvistettava;
3. katsoo, että WTO:n perusteellisella uudistamisella on jo kiire ja että tämän olisi käytävä ilmi 13. ministerikokouksen tuloksista; pitää myönteisenä kaikkea tätä koskevaa työtä, jota on tehty edellisen ministerikokouksen jälkeen; kehottaa WTO:n jäseniä hyväksymään kattavan paketin, jossa tarkastellaan WTO:n valvonta-, neuvottelu-, keskustelu- ja riitojenratkaisutoimintaa ja jossa olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota myös WTO:n parlamentaariseen ulottuvuuteen WTO:n tehokkuuden, osallistavuuden, avoimuuden, uskottavuuden ja legitimitetin lisäämiseksi;
4. kehottaa kaikkia WTO:n jäseniä sitoutumaan vahvemmin ja entistäkin rakentavammalla tavalla sellaisen kaikilta osin toimivan riitojenratkaisujärjestelmän mahdollisimman nopeaan palauttamiseen, jolla torjutaan muun muassa kohtuuttoman pitkiä menettelyjä; antaa tunnustusta välittäjän työlle tämän ohjatessa prosessia, jonka tuloksena 13. ministerikokoukselle on tarkoitus toimittaa konsolidoitu tekstiluonnos; pitää kuitenkin valitettavana, ettei tähän mennessä ole saavutettu merkittävää edistystä; kehottaa jäseniä aloittamaan rakentavat ja avoimet keskustelut, joiden avulla riitojenratkaisujärjestelmästä voidaan päästä sopimukseen 13. ministerikokouksessa; muistuttaa, että keskeisenä tavoitteena olisi oltava sitova, kaksitasoinen ja riippumaton menettely;
5. kehottaa jäseniä harkitsemaan liittymistä välimiesmenettelyä koskevaan väliaikaisjärjestelyyn osoittaakseen sitoutumisensa oikeudenmukaiseen ja toimivaan riitojenratkaisujärjestelmään odottaessa sitä, että kaikilta osin toimiva WTO:n riitojenratkaisuelin on jälleen toiminnassa;
6. kehottaa kaikkia niitä WTO:n jäseniä, jotka eivät vielä ole ratifioineet WTO:n kalastustukisopimusta, ratifioimaan sen pikaisesti sopimuksen saattamiseksi voimaan

mahdollisimman pian, mikä edellyttää, että kaksi kolmasosaa jäsenistöstä ratifioi sen; korostaa, että on ratkaisevan tärkeää päästä pikaisesti sopimukseen myös ylikapasiteetin ja liikkakalastuksen lisääntymistä edistävästä kalastustuen osa-alueista, jotta ei kuluteta loppuun meren elollisia luonnonvaroja ja mahdollistetaan niiden kestävä hoito; toteaa, että samaan aikaan on kunnioitettava erityis- ja erilliskohtelua koskevia tarpeita kestävä kehityksen tavoitteen 14.6 mukaisesti;

7. korostaa tarvetta valtavirtaistaa WTO:n kehitysulottuvuus muun muassa WTO:n uudistusprosessin avulla ja mukauttamalla erityis- ja erilliskohtelua koskeva periaate paremmin kehitysmaiden tarpeita vastaavaksi; pitää valitettavana, ettei WTO ole vielä kaikilta osin toteuttanut Dohan kehitysohjelmaansa; pitää myönteisenä jo tehtyä päätöstä laajentaa tukitoimenpiteitä, joilla vähiten kehittyneitä maita autetaan nousemaan vähiten kehittyneiden maiden luokasta, jotta voidaan tarjota sujuva ja kestävä siirtymäaika kauppaetuuksien peruuttamiselle; kehottaa jälleen tarkastelemaan erityis- ja erilliskohtelun mekanismeja uudelleen ja tarkistamaan sitä niin, että kaikki WTO:n jäsenet osallistuvat siihen asianmukaisesti, jotta mekanismi kuvastaisi paremmin inhimillisen kehityksen indeksejä samalla kun turvataan poliittinen liikkumavara epäterveen kaupan torjumiseksi, ja kehottaa siksi WTO:n jäseniä tarkistamaan järjestelmää; korostaa kuitenkin, että omaa kehitystasoa koskevan ilmoituksen antaminen ainoana kriteerinä voisi johtaa epäreiluun kauppaan;
8. korostaa tarvetta elvyttää WTO:ssa käytäviä keskusteluja teollisuudenaloille annettavasta valtion tuesta, mukaan lukien tukia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle avoimuuden lisäämiseksi ja tukia koskevan WTO:n säännösten mukauttamiseksi siten, että voidaan vastata nykyisiin haasteisiin kuten ilmastonmuutokseen ja puuttua tehokkaasti ylikapasiteetin ja hiili-intensiivisten toimitusketjujen kaltaisiin kielteisiin heijastusvaikutuksiin; katsoo, että 13. ministerikokouksessa olisi käynnistettävä ajallisesti rajattu työohjelma, jotta voidaan käsitellä valtion toimia teollisuudenalojen tukemiseksi ja antaa suosituksia 14. ministerikokousta varten;
9. korostaa, että maatalousneuvotteluissa on tarpeen edistyä uskottavien tulosten saavuttamiseksi sellaisissa kysymyksissä kuin julkinen varastointi elintarviketurvaa varten, kotimainen tuki, markkinoille pääsy, puuvilla, vientirajoitukset ja vientikilpailu sekä maatalousalan vahvistaminen, jotta voidaan reagoida nykypäivän haasteisiin, jotka liittyvät esimerkiksi maaseudun elinkeinoihin ja ympäristön kestävyteen; korostaa tarvetta varmistaa reilu kilpailu ja viljelijöiden tasapuoliset toimintaedellytykset; kehottaa parantamaan maatalouspolitiikkaa ja -tukia koskevaa tiedonvaihtoa ja avoimuutta neuvottelujen edistämiseksi ja tukemaan sitä, että WTO:n tasolla parannettaisiin hyödykekauppaa ja yksityisiä varastoja koskevien tietojen jakamista Maailman ruokaturvakomitean kanssa; suhtautuu myönteisesti WTO:n ja FAO:n vuoden 2023 YK:n ilmastonmuutoskonferenssissa (COP 28) allekirjoittamaan yhteisymmärryspöytäkirjaan, jolla vahvistetaan yhteistyötä muun muassa maatalousuudistuksen, elintarviketurvan ja ilmastonmuutoksen alalla; korostaa, että EU:n olisi puollettava tiukempia kestävyyskriteerejä vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukaisesti;
10. korostaa, että elintarviketurvan osalta on tarpeen saada aikaan tuloksia, mukaan lukien konkreettiset toimet vähiten kehittyneiden maiden ja nettomääräisesti elintarvikkeita

maahantuovien kehitysmaiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi akuuttiin puutteelliseen ruokaturvaan reagoinnin osalta;

11. odottaa, että WTO:n uudistamisella avataan tietä avointen useammankeskisten sopimusten liittämiselle osaksi monenvälistä rakennetta, jotta voidaan turvata edistyminen aloilla, jotka eivät vielä ole riittävän kypsiä kaikissa jäsenmaissa; kehottaa siksi jälleen kaikkia WTO:n jäseniä pohtimaan tapaa kehittää uusi järjestelmä, jonka periaatteet ovat selkeät ja jossa määritellään monenväliseen aloitteeseen osallistuvien jäsenten vähimmäismäärä, ja luomaan tältä pohjalta yksinkertaisen mekanismin, joka mahdollistaa tehtyjen sopimusten sisällyttämisen WTO:n rakenteeseen;
12. pitää myönteisenä, että neuvottelut kehitystä edistävien investointien helpottamista koskevasta sopimuksesta on saatu päätökseen, jotta voidaan luoda oikeudenmukaisempi, avoimempi, tehokkaampi ja ennakoitavampi ympäristö, jolla helpotetaan rajat ylittäviä investointeja ja kehitysmaiden osallistumista maailmanlaajuisiin investointivirtoihin; kannattaa tämän sopimuksen sisällyttämistä WTO:n sääntöihin lisäämällä se useammankeskisiä kauppasopimuksia koskevaan liitteeseen 4, kuten WTO-sopimuksen X.9 artiklassa määrätään, ja katsoo, että tämä voi toimia mallina tuleville useammankeskisille sopimuksille;
13. korostaa digitaalista kauppaa koskevien monenvälisten ja useammankeskisten sääntöjen merkitystä, koska sen osuus koko kaupasta on tällä hetkellä 25 prosenttia; antaa vahvan tukensa pyrkimyksille löytää oikeudenmukainen ja pysyvä ratkaisu sähköisiin siirtoihin, jotka liittyvät moratorioon, etenkin kun otetaan huomioon uusimatta jättämisen kielteiset vaikutukset, jotka kohdistuvat etenkin naisiin sekä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yritykset); pitää hyvänä ja tukee sitä, että sähköistä kaupankäyntiä koskevissa WTO:n useammankeskisissä neuvotteluissa on ollut mukana monia jäseniä, neuvotteluohjelma on kunnianhimoinen ja edistystä on jo nyt saavutettu; pitää tärkeänä sitä, että sähköiset siirrot tapahtuvat vapaasti, sillä ne ovat keskeisen tärkeitä digitaalisen kaupan kannalta ja vähentävät kaupankäyntikustannuksia, lisäävät kuluttajien hyvinvointia ja viennin kilpailukykyä ja tuovat merkittäviä etuja erityisesti pk-yrityksille ja kehitysmaalle; muistuttaa kannastaan, jonka mukaan mahdollisen sopimuksen on taattava sähköiseen kaupankäyntiin liittyvien tavaroiden ja palvelujen oikeudenmukainen markkinoille pääsy kolmansissa maissa sekä kuluttajien ja työntekijöiden oikeuksien suojelu ja helpotettava yritysten innovointia; painottaa, että mahdollisen sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen on oltava nykyisen ja tulevan EU:n lainsäädännön mukainen ja tarjottava riittävä poliittinen liikkumavara digitaalista sääntelyä varten erityisesti tietovirtojen, datan säilytyspaikan, tekoälyn ja lähdekoodin kaltaisissa kysymyksissä; kehottaa kaikkia kumppaneita osallistumaan täysimääräisesti pyrkimykseen saattaa neuvottelut päätökseen 13. ministerikokoukseen mennessä ja tukemaan niitä; korostaa tarvetta kuroa umpeen digitaalinen kuilu jakamalla parhaita käytäntöjä ja tehostamalla valmiuksien kehittämistä;
14. muistuttaa WTO:n sitoutumisesta mikro- ja pk-yrityksiin ja muistuttaa, että mikro- ja pk-yritykset muodostavat merkittävän osan maailmantaloudesta ja niillä on käyttämätöntä potentiaalia globaaleissa arvoketjuissa; kehottaa jäseniä jatkamaan sellaisten ratkaisujen määrittelyä, jotka auttaisivat mikro- ja pk-yrityksiä lisäämään osallistumistaan maailmankauppaan ottaen samalla huomioon niiden erityistarpeet;

15. katsoo, että 13. ministerikokouksen tulosten olisi tarjottava toimintaan perustuva kauppapoliittinen ohjelma, jolla tuetaan vuoteen 2030 ulottuvia kestävän kehityksen tavoitteita ja Pariisin sopimusta; kannustaa voimakkaasti WTO:n jäseniä harkitsemaan kaikkia mahdollisia toimenpiteitä, joilla edistetään kasvihuonekaasupäästöjen rajoittamista YK:n ilmastopuitesopimuksen ja COP28-kokouksen päätelmien mukaisesti, vahvistetaan Pariisin sopimuksen noudattamista ja ilmastoneutraaliutta ja tehostetaan yhteistyötä WTO:ssa kansallisesti hyväksytyjen toimenpiteiden osalta; suhtautuu myönteisesti rakentaviin keskusteluihin, joita on käyty fossiilisten polttoaineiden tukien uudistukseen, muovien aiheuttamaa pilaantumista koskevaan vuoropuheluun sekä kauppaa ja ympäristökestävyyttä koskeviin järjestelmällisiin keskusteluihin (TESSD) liittyvien useammankeskisten aloitteiden puitteissa; kehottaa käynnistämään uudelleen ympäristöhyödykesopimusta (EGA) koskevat neuvottelut; kannustaa WTO:ta helpottamaan hiilen hinnoittelumenetelmiä koskevaa tiedonvaihtoa ja yhteistyötä WTO:n jäsenten välillä; korostaa, että on tärkeää edistää keskustelua sellaisista tavaroista ja palveluista sekä valmistus- ja tuotantomenetelmistä, joiden avulla voidaan reagoida ympäristö- ja ilmastohaasteisiin; muistuttaa, että kaikkien yksipuolisten toimenpiteiden, joita jäsenet toteuttavat, on oltava WTO:n sääntöjen mukaisia ja että päätöstä soveltaa GATT-sopimuksen mukaisia poikkeuksia on harkittava huolellisesti; kehottaa EU:ta lisäämään tietoisuutta kestävyyslainsäädännöstään, kuten yritysten kestäväää toimintaa koskevasta huolellisuusveloitteesta annetusta direktiivistä, hiilirajamekanismista (CBAM) ja metsäkatoasetuksesta, ja selittämään lainsäädännön taustalla olevat vaikuttimet sen varmistamiseksi, että se varmasti ymmärretään aidoksi ja syrjimättömäksi yritykseksi edistää maailmanlaajuisten ympäristötavoitteiden saavuttamista ja tehdä kaupasta kestävämpää, muun muassa tarjoamalla käytännönläheisempää tietoa siitä, miten säännöksiä sovelletaan käytännössä; suhtautuu myönteisesti COP28-kokouksen kaupankäynnille omistettuun päivään, joka on ensimmäinen laatuaan, ja ilmastopuitesopimuksen osapuolten konferenssin historialliseen saavutukseen eli luopumiseen fossiilisten polttoaineiden käytöstä; odottaa, että tämä ilmastopuitesopimuksen osapuolten konferenssin päätös näkyy WTO:n työssä;
16. toteaa jälleen, että sukupuolten tasa-arvon ja osallistavan kehityksen välillä on yhteys, ja korostaa, että naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen on keskeinen tekijä köyhyyden poistamisessa; toteaa, että talouskehityksen kannalta on keskeisen tärkeää poistaa samanaikaisesti esteet naisten osallistumiselta kauppaan ja puuttua siihen, miten nykyiset kauppasäännöt vaikuttavat haitallisesti naisiin heidän moninaisissa rooleissaan; kannustaa kaikkia WTO:n jäseniä allekirjoittamaan Buenos Airesissa vuonna 2017 annetun kauppaa ja naisten taloudellista voimaannuttamista koskevan julkilausuman ja kehottaa sen allekirjoittajia täyttämään sitoumuksensa; suhtautuu myönteisesti WTO:n epävirallisen kauppaa ja sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän työryhmän perustamiseen; onnittelee WTO:ta siitä, että se järjesti joulukuussa 2022 sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän Maailman kauppakongressin, joka oli ensimmäinen kauppaa ja sukupuolten tasa-arvoa käsittelevä kansainvälinen tutkimuskonferenssi;
17. toteaa, että WTO:n jäsenet ovat sopineet keskustelewansa siitä, että TRIPS-päätöksen soveltamisala kattaisi covid-19-diagnostiikan ja -hoitokeinot; kehottaa WTO:n jäseniä tekemään 13. ministerikokouksessa asiaa koskevan päätöksen pitäen samalla mielessä innovointikannustimet; kehottaa WTO:n jäseniä tarkastelemaan uudelleen kansallista lainsäädäntöään ja politiikkojaan sen varmistamiseksi, että kaikki asiaankuuluvat

lääkkeiden saatavuutta suojelevat teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat joustomahdollisuudet sisällytetään niihin täysimääräisesti;

18. kehottaa komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että parlamentti voi jatkossakin osallistua tiiviisti 13. ministerikokouksen valmisteluihin ja se pidetään jatkuvasti ajan tasalla ja sitä kuullaan vuoden 2024 ministerikokouksen aikana;
19. kehottaa WTO:n jäseniä varmistamaan demokraattisen legitimitetin ja avoimuuden vahvistamalla WTO:n parlamentaarista ulottuvuutta ja parlamentaarista konferenssia; on tyytyväinen Euroopan parlamentin ja Parlamenttienvälisen liiton (IPU) yhteisen WTO:ta käsittelevän parlamentaarisen konferenssin tekemään tärkeään työhön; painottaa tarvetta varmistaa, että parlamenttien jäsenet voivat entistä paremmin osallistua kaikkiin kauppaneuvotteluihin ja että heidät otetaan mukaan WTO:n päätösten laatimiseen ja täytäntöönpanoon; kannustaa johtajia tukemaan kauppaa koskevaa uutta näkemystä, jossa kauppa nähdään pikemminkin kestävä, turvallisen ja osallistavan kehityksen saavuttamisen mahdollistajana kuin sen esteenä;
20. kehottaa WTO:n jäseniä parantamaan vuoropuhelua kaikkien sidosryhmien, myös kansalaisyhteiskunnan, ammattiliittojen ja elinkeinoelämän järjestöjen, kanssa ja lisäämään yhteistyötä muiden kansainvälisten järjestöjen, kuten Kansainvälisen työjärjestön, ja laajemmin YK:n järjestelmän kanssa; odottaa johtajien viestivän kaikilla tasoilla enemmän sääntöihin perustuvan kaupan hyödyistä;
21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Maailman kauppajärjestön pääjohtajalle ja Parlamenttienväliselle liitolle.